

XUNTA DE GALICIA
CONSELLERÍA DE MEDIO AMBIENTE
E ORDENACIÓN DO TERRITORIO

meteogalicia

Informe climatolóxico ano 2017

INFORME CLIMATOLÓXICO ANO 2017

ÍNDICE

1	INTRODUCCIÓN	2
2	DESCRICIÓN DO ANO 2017 EN GALICIA POR MES.	2
2.1.	Xaneiro	2
2.2.	Febreiro	3
2.3.	Marzo	4
2.4.	Abril	4
2.5.	Maio	5
2.6.	Xuño	6
2.7.	Xullo	6
2.8.	Agosto	7
2.9.	Setembro	7
2.10.	Outubro	8
2.11.	Novembro	9
2.12.	Decembro	9
3	DESCRICIÓN DA TEMPERATURA E PRECIPITACIÓN NO ANO 2017 EN GALICIA.	10
3.1.	Temperatura	10
3.2.	Precipitación	11
4	BALANCE DA TEMPERATURA E PRECIPITACIÓN NO ANO 2017 EN GALICIA	13
4.1.	Temperatura	20
4.2.	Precipitación	23
5	Evolución histórica da temperatura e precipitación.	28
5.1.	Evolución da temperatura media por mes	29
5.2.	Precipitación	29
5.3.	Evolución da precipitación por mes e diagrama de Termohietas	30
5.4.	Índice de Precipitación Estandariza (SPI – siglas en inglés)	32

➤ **Data edición: 28/01/2020.** Corrixido mapa de anomalías de temperaturas.

Ano moi cálido, no que destacaron as temperaturas máximas, co valor máis elevado da serie histórica. En canto á precipitación, ano moi seco, cun 24% por debaixo do normal.

1 INTRODUCCIÓN

Neste documento preséntanse unha descrición climatolóxica do ano 2017. Así, faise un resumo mensual dos aspectos máis destacados e analízanse os datos de temperatura e precipitación e a súa evolución no tempo, considerando o período de referencia 1981-2010.

Se falamos de temperatura media, enténdese por anomalía a diferenza entre a temperatura media deste ano e o valor climático obtido con respecto ó período de referencia 1981-2010. Para a variable precipitación enténdese por anomalía a porcentaxe da precipitación acumulada no ano respecto do valor da media climática correspondente. Así, mesmo o índice de precipitación estandarizada (SPI) que se presentará no punto 4.3, emprégase para identificar períodos húmidos e de secas ó longo do tempo.

A serie rexional empregada nos distintos cálculos consta de 11 estacións para a temperatura e 16 estacións para a precipitación distribuídas por toda Galicia.

Para os cálculos relativos aos valores medios do ano e nos períodos climáticos correspondentes, empregáronse en precipitación 16 estacións meteorolóxicas representativas. Mentres que para a temperaturas empregáronse 11 estacións de referencia para calcular os valores medios.

2 DESCRICIÓN DO ANO 2017 EN GALICIA POR MES.

2.1. Xaneiro

Xaneiro quedou caracterizado pola persistencia das situacións anticiclónicas. Así, a estabilidade atmosférica, propiciou unha frecuencia moi superior á normal de días secos e fríos. Esta situación prevaleceu practicamente todo o mes, agás nas últimas xornadas, nas que o anticiclón desprazouse cara o leste europeo, permitindo por fin o achegamento das borrascas á Comunidade. Nestas últimas xornadas, a protagonista foi a neve, que foi moi abundante no día 26.

A temperatura media presentou unha anomalía de -0.7 °C, resultando un mes frío, debido principalmente as mínimas, moi baixas na segunda e terceira semana do mes e durante o episodio da entrada de aire polar continental dos días 18, 19 e 20.

En canto á precipitación rexistrada foi moi escasa, só a partir do día 26 houbo algunhas xornadas de chuvia xeneralizada, en todo caso, incapaces de compensar o déficit das semanas anteriores. Así a porcentaxe de precipitación foi un 62 % por debaixo do normal, resultando un mes seco. En canto ao número de días de chuvia ($pp \geq 1 \text{ L/m}^2$), foi de 9.3.

A xornada máis ventosa do mes foi a do 30, na que se rexistraron en moitos puntos da provincia de A Coruña, refachos superiores aos 100 km/h e tamén outros inferiores pero aínda elevados na Mariña Luguesa e na provincia de Pontevedra. Destacou tamén neste mes a gran porcentaxe de calmas rexistradas nas distintas estacións meteorolóxicas que miden o vento a 10 m.

2.2. Febreiro

Quedou marcado polo paso de borrascas moi activas, na primeira e derradeira semana do mes. Nas outras xornadas houbo estabilidade, aínda que se rexistraron precipitacións non tan intensas nin persistentes coma no anterior período mencionado. Cabe destacar así, as catro primeiras xornadas do mes, nas que a chuvia xeneralizada, persistente e moi intensa, así como fortes refachos de ventos, estiveron acompañados dun aviso vermello por mar combinada no que nalgúns puntos se superaron alturas de ondas de ata 8 m. Na xornada do 3, dúas borrascas Kurt e Leiv, pasan moi preto de Galicia, deixando dúas situacións diferentes de temporais de vento e chuvia, de feito, nesta xornada, a nosa Comunidade rexistra en practicamente todas as estacións meteorolóxicas refachos por riba dos 100 km/h.

Os sistemas frontais con ventos do sur, que non deixaban descender as temperaturas, e o período de maior estabilidade, que ademais presentou elevadas temperaturas diúrnas, fixo que este febreiro se considerase moi cálido cunha anomalía de +1.3 °C. O precedente máis próximo atopámolo no ano 2008.

A chuvia rexistrada estivo moi por encima dos valores normais, acumulándose de forma destacable, nas catro primeiras xornadas do mes, debido a súa persistencia e intensidade. Así, febreiro foi moi húmido cunha porcentaxe dun 62 % por riba do normal. O número de días de chuvia foi de 13.8.

2.3. Marzo

Marzo estivo caracterizado pola transición rápida e acusada entre as borrascas (con chegada de aire frío do Atlántico) e as altas presións, que trouxeron aire cálido procedente do norte de África. O día 3 Galicia estivo baixo a influencia dunha fronte de orixe polar marítimo, deixando unha importante caída das temperaturas e cota de neve, pero na que os espesores da neve non foron moi significativos. Nos días 8 ao 10, entrou aire cálido africano, polo que os termómetros rexistraron elevadas temperaturas, que mesmo superaron os 30°C nalgúns puntos da Comunidade. Xa no 11, houbo outro brusco descenso das temperaturas e da cota de neve, pola entrada de aire frío. Este patrón repetiuse ao longo do mes, con oscilacións na temperatura moi elevadas. Destaca a xornada do 22, na que as temperaturas baixaron moitísimo e a cota de neve estivo entorno aos 500 m. Os chuvascos que afectaron a Galicia foron de neve en moitas comarcas do interior. Como resultado da compensación das altas e baixas temperaturas rexistradas, a temperatura media presentou unha anomalía de 0.62 °C, considerándose o mes cálido. Este foi o primeiro mes de marzo que tiña unha anomalía positiva desde o ano 2012.

As xornadas que presentaron máis precipitación foron as do 3, 22 e 23. Ademais o número medio de días de chuvia foi de 13.5. O mes resultou húmido cunha porcentaxe dun 19 % por riba do normal.

Foron poucas as estacións meteorolóxicas que rexistraron refachos de vento por riba dos 100 km/h e o fixeron en distintas xornadas do mes. Sen embargo, destaca a escasa porcentaxe de calmas que se rexistraron neste mes.

2.4. Abril

No mes de Abril as altas presións situadas ao norte da península Ibérica bloquearon o achegamento das borrascas do Atlántico. Esta situación favoreceu a entrada de aire cálido procedente do sur da península e do Norte de África.

Así, as temperaturas rexistradas foron moi elevadas para a época do ano. Destacan dous episodios, na xornada do día 9, se superaron os 30 °C en moitas localidades, en Arnoia tívose o rexistro máximo con 34.3 °C. Nas xornadas entre o 27 e o 29 os ceos despexados e as baixas temperaturas rexistradas, deron lugar a un episodio de fortes xeadas que afectou a gran parte da Comunidade. As anomalías de temperatura máxima foron moi elevadas, mentres que as mínimas, estiveron preto da normalidade debido á compensación entre as altas e baixas

temperaturas mínimas rexistradas. Como resultado disto, a anomalía de temperatura media acadou un valor de 2.27 °C, cualificándose o mes como moi cálido.

A ausencia de borrascas, ocasionaron que o mes se cualificase como extremadamente seco, con rexistros históricos de precipitación acumulada e de número de días de chuvia. Así, a porcentaxe de precipitación rexistrada foi un 83% inferior ao normal, con un número medio de días de chuvia de tan só 2.6. Esta porcentaxe foi a máis baixa da serie xunto co ano 1982, no que se acadou un valor similar.

As estacións de MeteoGalicia rexistraron tan só dúas xornadas ventosas (o 19 e o 30), pero a porcentaxe de calmas foi tan elevada, que só houbo refachos de vento significativos, nas estacións que xa son normalmente moi ventosas.

2.5. Maio

Maio quedou marcado pola alta variabilidade entre as situacións que afectaron a Galicia. Así, por exemplo nas primeiras xornadas, acadábanse en moitos puntos temperaturas por encima dos 30 °C. A xornada do 5 sen embargo, as temperaturas presentaban unha oscilación de ata 10 °C con respecto á xornada anterior. Foron varias as xornadas, nas que Galicia estivo baixo a influencia das baixas presións, na que se mestura o aire cálido en superficie, con moito aire frío en altura, deu lugar a moita inestabilidade e situacións acompañadas de treboadas. Así, na xornada do 26 de maio acadouse o máximo histórico en Galicia dende que a rede de detección de raios empezou a funcionar (2010), cuantificándose 9562 raios.

As temperaturas estiveron moi por encima do normal, a pesar da variabilidade das situacións. Así, acadáronse rexistros históricos de temperatura máxima e media en moitas localidades. A anomalía de temperatura media foi de 2.6 °C por encima do normal, resultando o mes extremadamente cálido, a máis elevada da serie, cun valor moi próximo ao ano 1989.

As fronteas activas e situacións de carácter treboento, fixeron que as precipitacións estivesen por riba do normal. Neste mes o número medio de días de chuvia foi de 10.3. Así, choveu un 24 % máis do normal, considerándose o mes húmido.

En canto ao vento, destacan novamente as elevadas porcentaxes de calmas, sendo a xornada do 5 de maio unha das máis ventosas.

2.6. Xuño

Xuño quedou en xeral baixo a influencia das altas presións que ademais de ceo despexado, achegaron aire cálido dende o norte de África. A partir do día 15, acadáronse en moitas localidades galegas temperaturas que mesmo superaron os 40 °C en moitos puntos do interior. Así mesmo, as mínimas non baixaron dos 20 °C, ocasionando noites tropicais.

Foi no 22 ao 23 cando estas temperaturas baixaron de forma significativa debido a entrada dunha masa de aire atlántica. Posteriormente volveu o predominio das situacións anticiclónicas. As últimas catro xornadas do mes foron de inestabilidade con chuvias xeneralizadas e un descenso brusco das temperaturas.

Este mes tivo unha anomalía positiva de temperatura de 1.61 °C, cualificándose como moi cálido.

O número medio de días de chuvia foi de 6.2, cun valor acumulado de precipitación para a Comunidade que foi un 17 % por debaixo do normal, porcentaxe que entra dentro do rango de valores normais para un mes de xuño.

En canto ao vento só cabe destacar a xornada do 28, na que aínda así non se superaron en ningunha estación os 100 km/h.

2.7. Xullo

No mes de xullo a presenza de aire frío no Atlántico afectou á Comunidade en varias ocasións, polo que a característica principal foron os cambios bruscos entre xornadas de estabilidade e inestabilidade atmosférica. Déronse avisos amarelos por elevadas temperaturas nas xornadas do 3 e do 4 (xa que en puntos da metade sur superáronse os 35 °C). Tamén houbo unha xornada na que o aviso amarelo neste caso foi pola presenza de treboadas.

A anomalía para a temperatura media para este mes de xullo en Galicia foi de 0.62 °C, caracterizándose o mes como cálido.

O número medio de días de chuvia foi de 3.3. A porcentaxe de precipitación acumulada neste mes foi dun 42 % por debaixo do normal, considerándose seco.

No vento volveron a destacar as elevadas porcentaxes de calmas que rexistraron as estacións da rede meteorolóxica de MeteoGalicia.

2.8. Agosto

A variabilidade atmosférica tamén foi característica do mes de Agosto. O mes comezou irregular, fresco e húmido nos primeiros dez días do mes, a partir de mediados de mes, primou a estabilidade con importante aumento nas temperaturas, e nas derradeiras xornadas do mes, a inestabilidade atmosférica foi moi acusada. No día 10 aínda persistía algunha presenza de aire frío das xornadas anteriores e os ceos despexados, fixeron que as mínimas fosen moi baixas, acadándose en Calvos de Randín un rexistro de $-1.6\text{ }^{\circ}\text{C}$. Pero tamén outras localidades do interior, rexistraron mínimas negativas. No período máis cálido do mes, entre os días 19 e 22, os termómetros rexistraron valores superiores aos $40\text{ }^{\circ}\text{C}$. Pero na xornada do día 24, as baixas presión en Irlanda, fóronse desprazando cara Galicia arrastrando aire frío en altura que xunto co aire cálido das xornadas anteriores en superficie, ocasionou unha forte inestabilidade. Nos días 26 e 27 a baixa desapareceu en superficie quedando soamente o aire frío en altura. Este fenómeno coñécese como DANA (Depresión Illada en Niveis Altos), que deixou chuvascos localmente moi fortes acompañados de aparato eléctrico e mesmo de sarabia e pedrazo. Isto veuse reflectido no número de raios nun día, que estivo na cuarta posición do ranking dende o ano 2010, en que se empezaron a rexistrar os datos (8086 raios).

A anomalía de temperatura media foi de $0.41\text{ }^{\circ}\text{C}$ por riba do agardado, considerándose o mes cálido, debido principalmente ás temperaturas máximas.

O número medio de días de chuvia foi de 4.8. A precipitación rexistrada a pesar da DANA foi dun 20 % por debaixo do normal, considerándose o mes lixeiramente seco.

En canto aos ventos, as protagonistas foron novamente a grande porcentaxe de calmas rexistradas nas estacións meteorolóxicas.

2.9. Setembro

O anticiclón preto dos Azores non conseguiu evitar a chegada de fronteas atlánticas, pero si fixo que estas entrasen moi debilitadas e afectando principalmente á metade norte da Comunidade. A ausencia de incursións de aire cálido de orixe africano fixo que as temperaturas en xeral non fosen moi elevadas, estando por debaixo do normal para un mes de setembro. Tanto foi así, que foi o setembro máis frío nos últimos 21 anos. A anomalía de temperatura foi de $-0.98\text{ }^{\circ}\text{C}$, resultando cal e como se dixo un mes moi frío.

O número medio de días de chuvia foi de 8.2, compensándose os elevados valores da metade norte (con ata 16 días) cos da metade sur (que apenas chegaron aos 2 días). A porcentaxe de precipitación foi dun 67% por debaixo do normal, co cal o mes foi seco.

Novamente predominaron as calmas e ningunha estación rexistrou refachos de vento superiores aos 100 km/h.

2.10. Outubro

As situacións anticiclónicas que afectaron á Comunidade durante gran parte do mes de outubro, foron as responsables de que o mes quedase caracterizado pola escaseza de chuvia e temperaturas moi elevadas para a época do ano. Así, foron comúns temperaturas que superaron os 30 °C en moitas localidades nos primeiros 14 días do mes. O día 5 achegouse o furacán Ophelia, aínda activo pola anormal elevada temperatura da superficie do mar. Tralo paso de Ophelia o movemento das altas presións cara ó sur provocaron o achegamento das borrascas do Atlántico, propias da época do ano. Estas tiveron dúas fronteas asociadas que durante os días 15 ao 17, afectaron a Galicia, con fortes ventos e chuvias que non foron xeneralizadas ata a xornada do 17. A xornada que máis chuvia acumulou en todo o mes foi a do día 20.

Cabe destacar as efemérides acadadas en temperaturas medias e máximas, así como nas máximas absolutas. A anomalía de temperatura media foi de +2.43 °C, considerándose o mes extremadamente cálido. Nisto participaron as máximas que acadaron unha anomalía histórica de 4.73 °C por riba do normal, fronte as mínimas que foron normais.

As precipitacións, confinadas ao período comprendido entre os días 16 e 21, foron escasas, resultando o mes moi seco, cunha porcentaxe de precipitación dun 79 % por debaixo da normal. Isto reflectiuse tamén no número medio de días de chuvia (4.5), que para a época do ano debería acadar os 10 en gran para da Comunidade.

Durante a xornada do 15 os ventos foron fortes, pero moi poucas estación rexistraron valores superiores aos 100 km/h.

2.11. Novembro

En novembro, as chuvias concentráronse en dous episodios moi concretos: a principios e na penúltima semana do mes. Así, as xornadas máis chuviosas foron as do 3 e o 24.

As temperaturas estiveron moi preto das normais (cunha anomalía de -0.44 °C con respecto ao período climático de referencia 1981-2010), aínda que as máximas presentaron unha anomalía positiva e as mínimas unha negativa.

O número medio de días de chuvia foi de 9.1, cun forte contraste entre a metade norte (14 días) e metade sur (5 días). A precipitación rexistrada non foi moi significativa, de feito a porcentaxe de precipitación foi un 48 % por debaixo do normal, resultando un mes moi seco.

A xornada do 22 foi moi ventosa, en Galicia foron moitas as localidades nas que os rexistros de refacho máximo superaron os 100 km/h.

2.12. Decembro

O mes de decembro quedou caracterizado polas oscilacións entre dous períodos anticiclónicos ao principio e no medio do mes e dous períodos de chuvia, con borrascas moi activas, na segunda semana e nos derradeiros días do mesmo. A situación máis destacada do mes foi a chegada da borrasca “Ana”, no que o vento e as chuvias foron moi persistentes e fortes. Neste día máis de 40 estacións meteorolóxicas da nosa rede rexistraron refachos que superaron os 100 km/h, e moitas máis rexistraron chuvias acumuladas superiores aos 100 L/m². Outra borrasca que tamén afectou a Galicia na xornada do 26 foi “Bruno”, que deixaba importantes cantidades de chuvia en todo o país e refachos de vento fortes no norte e zonas altas.

Debido ás oscilacións entre os períodos anticiclónicos que deixaban temperaturas baixas, particularmente nas madrugadas pero tamén durante as tardes en puntos do interior onde as néboas foron moi persistentes, e as situacións de borrasca con temperaturas moito máis suaves, a temperatura media presentou unha anomalía de -0.42 °C, resultando o mes lixeiramente frío.

O número de días de chuvia, foi en xeral superior ao valor climático. As fronte activas que afectaron a Galicia, fixeron tamén que a porcentaxe de precipitación fose un 29 % superior a rango de valores normais, cun mes de decembro cualificado como húmido.

3 DESCRICIÓN DA TEMPERATURA E PRECIPITACIÓN NO ANO 2017 EN GALICIA

3.1. Temperatura.

Neste documento vanse tomar os criterios da Táboa 1 para asignar unha categoría aos distintos meses segundo a temperatura. Emprégase para isto os percentís obtidos da serie rexional no período 1981-2010. Este mesmo criterio é o que ven sendo considerado nos distintos informes climatolóxicos mensuais o longo do ano 2017.

Temperatura	
Categoría	Percentil
extremadamente frío	<mínimo (1981-2010)
moi frío	Entre mínimo (81-10) e 20%
frío	Entre 20% e 40%
normal	Entre 40% e 60%
cálido	Entre 60% e 80%
moi cálido	Entre 80% e máximo (81-10)
extremadamente cálido	>máximo (1981-2010)

Táboa 1: Descrición das temperaturas en función dos percentís da serie 1981-2010.

En canto á temperatura, o mes de xaneiro do ano 2017 resultou frío, debido principalmente ás temperaturas mínimas, moi baixas na segunda metade do mes e no episodio de aire polar continental dos días 18, 19 e 20. Febreiro foi moi cálido polos sistemas frontais con ventos de sur que afectaron á Comunidade, que non deixaban descender as temperaturas e as elevadas temperaturas diúrnas. Marzo foi cálido, no que se compensaron as altas e as baixas temperaturas rexistradas. A elevada anomalía nas temperaturas máximas e a normalidade das mínimas ocasionou que o mes de abril se cualificase como moi cálido. Maio tamén estivo por riba do normal, resultando extremadamente cálido. Xuño, moi cálido, estivo baixo a influencia das altas presións que ademais de ceo despexado achegaron aire cálido dende o norte de África. As elevadas temperaturas en xornadas concretas do mes, para as que se deron avisos amarelos, fixeron de xullo un mes cálido. Agosto foi cálido debido principalmente ás temperaturas máximas rexistradas. Setembro foi o mes máis frío nos últimos 21 anos, cunha anomalía negativa de case un 1 °C. Outubro presentou temperaturas moi altas, non habituais nesta época do ano, de feito as máximas acadaron a anomalía máxima histórica da serie, por iso o mes cualificouse como extremadamente cálido. Novembro estivo moi preto da normalidade tendo

en conta a compensación entre as elevadas máximas e as baixas mínimas rexistradas. O ano remata cun mes de decembro lixeiramente frío, moi preto da normalidade.

Na Táboa 2 preséntanse a categoría asignada a cada mes tendo en conta a temperatura mínima, media e máxima e de acordo aos criterios da Táboa 1.

Caracterización das distintas temperaturas mensuais do ano 2017			
Mes	Temperatura mínima	Temperatura media	Temperatura máxima
xaneiro	moi frío	frío	normal
febreiro	moi cálido	moi cálido	cálido
marzo	moi cálido	cálido	cálido
abril	normal	moi cálido	extremadamente cálido
maio	extremadamente cálido	extremadamente cálido	moi cálido
xuño	moi cálido	moi cálido	moi cálido
xullo	cálido	cálido	cálido
agosto	frío	cálido	cálido
setembro	frío	moi frío	moi frío
outubro	normal	extremadamente cálido	extremadamente cálido
novembro	frío	normal	cálido
decembro	frío	frío	normal

Táboa 2: Descrición das temperaturas con respecto ao período de referencia 1981-2010.

3.2. Precipitación.

No caso da precipitación e ao igual que na temperatura, empregaranse os percentís obtidos da serie rexional no período 1981-2010. Os intervalos das distintas categorías móstranse na táboa 3. Este mesmo criterio é o que ven sendo considerado nos distintos informes climatolóxicos mensuais o longo do ano 2017.

Precipitación	
Categoría	Percentil
extremadamente seco	<mínimo (1981-2010)
moi seco	Entre mínimo (81-10) e 20%
seco	Entre 20% e 40%
normal	Entre 40% e 60%
húmido	Entre 60% e 80%
moi húmido	Entre 80% e máximo (81-10)
extremadamente húmido	>máximo (1981-2010)

Táboa 3: Descrición da precipitación acumulada en función dos percentís con respecto ao período de referencia 1981-2010.

O ano 2017 comezou con persistencia das situacións anticiclónicas, polo que o mes xaneiro considerouse seco. O mes de febreiro viu marcado polo paso de borrascas moi activas, nas que destacaron “Kurt” e “Leiv”, resultando un mes moi húmido. A variabilidade rápida e acusada entre as borrascas e as altas presións, deixaron un marzo húmido. Abril resultou extremadamente seco debido as altas presións que impediron o achegamento das borrascas do Atlántico. Maio sen embargo, cualificouse como húmido debido á presenza de fronteas activas e situacións de carácter treboento. Xuño presentou unha porcentaxe de precipitación acumulada que está dentro dos valores normais para esta variable. Os cambios bruscos entre xornadas de inestabilidade e estabilidade atmosférica e os escasos días de chuvia fixeron que o mes de xullo resultase seco. A pesar de que Galicia estivo baixo o efecto dunha DANA que deixou chuvascos localmente moi fortes durante as xornadas do 26 e 27, a precipitación acumulada no mes para o conxunto de Galicia fai que se cualifique o mesmo como lixeiramente seco. En setembro a posición do anticiclón dos Azores, provocou que as fronteas atlánticas entrasen moi debilitadas, polo que a chuvia acumulada non acadou os valores normais, considerándose o mes seco. As precipitacións no mes de outubro estiveron confinadas nun curto período de tempo (do día 16 ao 21), polo que o mes considerouse moi seco. En novembro tamén foron poucas as xornadas de chuvia xeneralizada, destacando as do día 3 e o 24, considerándose o mes moi seco. En decembro, caracterizado polo paso de borrascas moi activas (como “Ana” e “Bruno”) entre períodos anticiclónicos, cambiou a tendencia na precipitación, resultando o mes húmido.

En cuanto as precipitacións en forma de neve, durante o ano 2017 houbo xornadas nas que nevou en algunha localidade de Galicia.

Así, en xaneiro houbo 10 días nos que nevou nalgunha localidade de Galicia, destacando a xornada do 26. Febreiro a pesar de resultar un mes moi cálido, presentou 13 días nos que nevou nalgunha localidade de Galicia, se ben, exceptuando 3 xornadas, a neve restrinxíuse a cotas moi altas. Marzo presentou 7 días de neve, destacando as xornadas do 22 ao 24 nas que nevou en gran parte da Comunidade galega, xa que a cota era moi baixa (500 m). Abril tan só tivo 4 xornadas de neve, destacando a última do mes, polo espesor da neve acumulada. Hai que salientar que se restrinxiu as zonas máis altas do leste da Comunidade. Nas últimas dúas xornadas do mes de novembro, nevou nalgunha localidade galega. O ano 2017 remata cun mes de decembro no que houbo 12 días con neve nalgún punto, destacando a xornada do día 11.

Na Táboa 4 preséntanse a categoría asignada a cada mes tendo en conta a precipitación acumulada e segundo os criterios da Táboa 3.

Resumo mensual de precipitación	
Mes	Precipitación
xaneiro	seco
febreiro	moi húmido
marzo	húmido
abril	extremadamente seco
maio	húmido
xuño	normal
xullo	seco
agosto	seco
setembro	seco
outubro	moi seco
novembro	moi seco
decembro	húmido

Táboa 4: Descrición da precipitación con respecto ao período de referencia 1981-2010.

4 BALANCE DA TEMPERATURA E PRECIPITACIÓN NO ANO 2017 EN GALICIA

A continuación, na táboa 5, móstranse a media das temperaturas máximas máis altas rexistradas na rede de estacións de MeteoGalicia no ano 2017 con valores por riba dos 30°C. As temperaturas máximas medias foron moi elevadas principalmente no mes de agosto principalmente na provincia de Ourense e o interior da provincia de Pontevedra, aínda que tamén nalgunhas zonas no mes de xullo acadouse este limiar.

Temperaturas máximas medias por riba de 30 °C				
Estación	Concello	Provincia	Temperatura (°C)	mes
EVEGA Leiro	LEIRO	Ourense	33.9	agosto
Remuíño	ARNOIA (A)	Ourense	33.4	agosto
A Portela	VILAMARTÍN DE VALDEORRAS	Ourense	32.3	xullo
Ourense	OURENSE	Ourense	31.9	agosto
Ourense-Estacións	OURENSE	Ourense	31.6	agosto
Cequeliños	ARBO	Pontevedra	31.5	agosto

Temperaturas máximas medias por riba de 30 °C				
Estación	Concello	Provincia	Temperatura (°C)	mes
Prado	CASTRELO DE MIÑO	Ourense	31.5	agosto
San Clodio	RIBAS DE SIL	Lugo	31.4	agosto
Verín-Vilamaior	VERÍN	Ourense	31.4	agosto
As Petarelas	RUBIÁ	Ourense	31.3	xullo
Verín-Vilela	VERÍN	Ourense	31.3	agosto
As Petarelas	RUBIÁ	Ourense	31.3	agosto
Areas	TUI	Pontevedra	31.3	agosto
Míllara	PANTÓN	Lugo	30.9	agosto
San Clodio	RIBAS DE SIL	Lugo	30.9	xullo
Xabrega	SOBER	Lugo	30.3	agosto
Larouco	LAROUCO	Ourense	30.2	xullo
Meder	SALVATERRA DE MIÑO	Pontevedra	30.2	agosto
Laza	LAZA	Ourense	30.1	agosto

Táboa 5: Temperaturas máximas medias máis altas ano 2017.

Na táboa 6, móstranse as estacións da rede de MeteoGalicia ca media das máximas máis baixas, considerando aquelas nas que os valores foron inferiores aos 10°C. Xaneiro foi con diferenza o mes máis frío para esta variable, aínda que o mes de decembro tamén aparece para algunhas estacións. As baixas temperaturas neste mes, non se restrinxiron ás zonas altas da Comunidade.

Temperaturas máximas medias por debaixo de 10°C				
Estación	Concello	Provincia	Temperatura (°C)	Mes
Cabeza de Manzaneda	MANZANEDA	Ourense	3.0	xaneiro
Xares	VEIGA (A)	Ourense	3.7	xaneiro
Lardeira	CARBALLEDA DE VALDEORRAS	Ourense	4.3	xaneiro
Alto do Poio	PEDRAFITA DO CEBREIRO	Lugo	4.6	xaneiro
O Cebreiro	PEDRAFITA DO CEBREIRO	Lugo	5.2	xaneiro
Ancares	CERVANTES	Lugo	5.7	xaneiro
Serra do Eixe	VEIGA (A)	Ourense	6.3	xaneiro
Casaio	CARBALLEDA DE VALDEORRAS	Ourense	6.7	xaneiro
Alto de Cerredo	FONSAGRADA (A)	Lugo	7.1	xaneiro
Serra do Faro	RODEIRO	Pontevedra	7.3	xaneiro
Alto do Rodicio	MACEDA	Ourense	7.4	xaneiro

Temperaturas máximas medias por debaixo de 10°C				
Estación	Concello	Provincia	Temperatura (°C)	Mes
Corzos	VEIGA (A)	Ourense	7.4	xaneiro
San Xoán de Río	SAN XOÁN DE RÍO	Ourense	7.6	xaneiro
Alto do Faro	CHANTADA	Lugo	7.6	xaneiro
Xurés	MUÍÑOS	Ourense	7.9	xaneiro
Fontaneira	BALEIRA	Lugo	8.1	xaneiro
Guitiriz-Mirador	VILALBA	Lugo	8.4	xaneiro
Ventosa	NAVIA DE SUARNA	Lugo	8.4	xaneiro
A Mezquita	MEZQUITA (A)	Ourense	8.4	xaneiro
Corno do Boi	FRIOL	Lugo	8.6	xaneiro
Labrada	ABADÍN	Lugo	8.6	xaneiro
Courel	FOLGOSO DO COUREL	Lugo	8.6	decembro
Marco da Curra	MONFERO	A Coruña	8.7	xaneiro
O Invernadeiro	VILARIÑO DE CONSO	Ourense	8.7	decembro
Xesteiras	CUNTIS	Pontevedra	8.7	xaneiro
Calvos	CALVOS DE RANDÍN	Ourense	8.8	xaneiro
O Xipro	FONSAGRADA (A)	Lugo	8.9	xaneiro
Penedo do Galo	VIVEIRO	Lugo	8.9	xaneiro
A Trabe	VILARDEVÓS	Ourense	8.9	xaneiro
Serra da Faladoira	ORTIGUEIRA	A Coruña	9.1	xaneiro
Muralla	LOUSAME	A Coruña	9.1	xaneiro
Marroxo	MONFORTE DE LEMOS	Lugo	9.1	xaneiro
Abradelo	SAMOS	Lugo	9.2	decembro
Fragavella	ABADÍN	Lugo	9.2	xaneiro
Portomarín	PORTOMARÍN	Lugo	9.5	xaneiro
Pereira	FORCAREI	Pontevedra	9.5	xaneiro
Pól	POL	Lugo	9.5	xaneiro
Bóveda	BÓVEDA	Lugo	9.5	decembro
Baltar	BALTAR	Ourense	9.5	xaneiro
Viana do Bolo	VIANA DO BOLO	Ourense	9.7	decembro
Castro R. de Lea	CASTRO DE REI	Lugo	9.7	xaneiro
Conchada	QUIROGA	Lugo	9.7	decembro
Río do Sol	CORISTANCO	A Coruña	9.8	xaneiro
Gandarela	CELANOVA	Ourense	9.8	xaneiro
Olveda	ANTAS DE ULLA	Lugo	9.8	xaneiro
Fornelos de Montes	FORNELOS DE MONTES	Pontevedra	10.0	xaneiro

Táboa 6: Temperaturas máximas medias máis baixas no ano 2017.

Nas táboas 7 e 8 indícanse as medias das temperaturas mínimas con valores por debaixo dos 2°C e que tiveron valores por encima dos 15°C respectivamente, rexistradas na rede de estacións xestionadas por MeteoGalicia. Novamente, xaneiro foi de forma xeneralizada o que presentou as temperaturas mínimas medias máis baixas.

Temperaturas mínimas medias por debaixo de 2°C				
Estación	Concello	Provincia	Temperatura (°C)	Mes
Calvos	CALVOS DE RANDÍN	Ourense	-3.7	xaneiro
Verín-Vilela	VERÍN	Ourense	-2.3	xaneiro
Baltar	BALTAR	Ourense	-2.1	xaneiro
Cabeza de Manzaneda	MANZANEDA	Ourense	-2.0	xaneiro
Xares	VEIGA (A)	Ourense	-2.0	xaneiro
Xinzo	XINZO DE LIMIA	Ourense	-1.7	xaneiro
O Invernadeiro	VILARIÑO DE CONSO	Ourense	-1.3	xaneiro
Lardeira	CARBALLEDA DE VALDEORRAS	Ourense	-1.2	xaneiro
Corzos	VEIGA (A)	Ourense	-1.1	xaneiro
O Cebreiro	PEDRAFITA DO CEBREIRO	Lugo	-1.1	xaneiro
Morelle	SARRIA	Lugo	-0.7	xaneiro
Viana do Bolo	VIANA DO BOLO	Ourense	-0.7	xaneiro
Riós	RIÓS	Ourense	-0.2	xaneiro
A Mezquita	MEZQUITA (A)	Ourense	-0.2	xaneiro
Mouriscade	LALÍN	Pontevedra	-0.2	xaneiro
Serra do Eixe	VEIGA (A)	Ourense	0.0	xaneiro
EVEGA Leiro	LEIRO	Ourense	0.0	xaneiro
Alto do Poio	PEDRAFITA DO CEBREIRO	Lugo	0.1	xaneiro
As Petarelas	RUBIÁ	Ourense	0.1	xaneiro
A Portela	VILAMARTÍN DE VALDEORRAS	Ourense	0.2	xaneiro
Lanzós	VILALBA	Lugo	0.2	xaneiro
Bóveda	BÓVEDA	Lugo	0.4	xaneiro
Remuíño	ARNOIA (A)	Ourense	0.4	xaneiro
Ancares	CERVANTES	Lugo	0.4	xaneiro
San Xoán de Río	SAN XOÁN DE RÍO	Ourense	0.4	xaneiro
Campus Lugo	LUGO	Lugo	0.6	xaneiro
Laza	LAZA	Ourense	0.6	xaneiro
Larouco	LAROUCO	Ourense	0.6	xaneiro
Monte Medo	BAÑOS DE MOLGAS	Ourense	0.6	xaneiro

Temperaturas mínimas medias por debaixo de 2°C				
Estación	Concello	Provincia	Temperatura (°C)	Mes
Verín-Vilamaior	VERÍN	Ourense	0.7	xaneiro
Sambreixo	GUITIRIZ	Lugo	0.7	xaneiro
Rebordelo	COTOBADÉ	Pontevedra	0.7	xaneiro
Portomarín	PORTOMARÍN	Lugo	0.8	xaneiro
Casaio	CARBALLEDA DE VALDEORRAS	Ourense	0.8	xaneiro
Castro R. de Lea	CASTRO DE REI	Lugo	0.8	xaneiro
San Clodio	RIBAS DE SIL	Lugo	0.9	xaneiro
A Trabe	VILARDEVÓS	Ourense	1.0	xaneiro
Ventosa	NAVIA DE SUARNA	Lugo	1.2	xaneiro
Ourense	OURENSE	Ourense	1.2	xaneiro
A Granxa	PONTEAREAS	Pontevedra	1.3	xaneiro
Arzúa	ARZÚA	A Coruña	1.3	xaneiro
Olveda	ANTAS DE ULLA	Lugo	1.3	xaneiro
Ponte Boga	CASTRO CALDELAS	Ourense	1.5	xaneiro
Alto do Faro	CHANTADA	Lugo	1.5	xaneiro
Conchada	QUIROGA	Lugo	1.6	xaneiro
Ordes	ORDES	A Coruña	1.7	xaneiro
Alto do Rodicio	MACEDA	Ourense	1.8	xaneiro
Courel	FOLGOSO DO COUREL	Lugo	1.8	xaneiro
Xurés	MUÍÑOS	Ourense	1.8	xaneiro
Xabrega	SOBER	Lugo	1.8	xaneiro
Abradelo	SAMOS	Lugo	2.0	xaneiro
Melide	MELIDE	A Coruña	2.0	xaneiro
San Fiz	CHANTADA	Lugo	2.0	xaneiro
Fragavella	ABADÍN	Lugo	2.0	xaneiro
Prado	CASTRELO DE MIÑO	Ourense	2.0	xaneiro

Táboa 7: Temperaturas mínimas medias máis baixas no ano 2017.

Considerando o limiar dos 15°C, aquelas estacións situadas no litoral, onde o mar exerce un gran poder suavizante sobre as temperaturas, son as que acadaron os valores máis elevados de temperatura mínima media, principalmente no meses de xullo e agosto, aínda que neste caso outras estacións do interior tamén rexistraron temperaturas mínimas medias por riba deste limiar.

Temperaturas mínimas medias por enriba dos 15°C				
Estación	Concello	Provincia	Temperatura (°C)	Mes
Porto de Vigo	VIGO	Pontevedra	17.6	xullo
Cariño	CARIÑO	A Coruña	17.1	agosto
Coruña-Torre de Hércules	CORUÑA (A)	A Coruña	16.8	xullo
Cangas-Porto	CANGAS	Pontevedra	16.7	xullo
Corón	VILANOVA DE AROUSA	Pontevedra	16.6	xullo
Coruña-Dique	CORUÑA (A)	A Coruña	16.5	xullo
Pontevedra-Campolongo	PONTEVEDRA	Pontevedra	16.4	xullo
Ourense-Estaciós	OURENSE	Ourense	16.3	xullo
Camariñas	CAMARIÑAS	A Coruña	16.3	agosto
Illas Cíes	VIGO	Pontevedra	16.2	xullo
Punta Langosteira	ARTEIXO	A Coruña	16.2	xullo
Sálvora	RIBEIRA	A Coruña	16.2	xullo
Cabo Udra	BUEU	Pontevedra	16.1	xullo
Vigo	VIGO	Pontevedra	16.1	agosto
Lourizán	PONTEVEDRA	Pontevedra	15.9	xullo
Sanxenxo	SANXENXO	Pontevedra	15.9	agosto
Ourense-Estaciós	OURENSE	Ourense	15.8	agosto
Coruña-Bens	CORUÑA (A)	A Coruña	15.8	agosto
Corrubedo	RIBEIRA	A Coruña	15.8	agosto
Lira	CARNOTA	A Coruña	15.7	agosto
CIS Ferrol	FERROL	A Coruña	15.7	xullo
Punta Candieira	CEDEIRA	A Coruña	15.7	agosto
Pedro Murias	RIBADEO	Lugo	15.6	xullo
Cespón	BOIRO	A Coruña	15.6	agosto
A Lanzada	GROVE (O)	Pontevedra	15.5	xullo
Ons	BUEU	Pontevedra	15.4	xullo
Torrequintáns	MEIS	Pontevedra	15.4	xullo
Tremoedo	VILANOVA DE AROUSA	Pontevedra	15.4	xullo
As Eiras	ROSAL (O)	Pontevedra	15.4	xullo
Pé Redondo	MEIS	Pontevedra	15.4	xullo
Areeiro	PONTEVEDRA	Pontevedra	15.4	xullo
Cequeliños	ARBO	Pontevedra	15.2	xullo
Vigo-Campus	VIGO	Pontevedra	15.2	agosto
Queimadelos	MONDARIZ	Pontevedra	15.1	agosto
O Val	NARÓN	A Coruña	15.0	xullo
Guísamo	BERGONDO	A Coruña	15.0	xullo

Temperaturas mínimas medias por enriba dos 15°C				
Estación	Concello	Provincia	Temperatura (°C)	Mes
Malpica	MALPICA DE BERGANTIÑOS	A Coruña	15.0	agosto
Meder	SALVATERRA DE MIÑO	Pontevedra	15.0	xullo

Táboa 8: Temperaturas mínimas medias máis altas no ano 2017.

Nas táboas 9 e 10 indícanse as temperaturas máximas absolutas máis altas e mínimas absolutas máis baixas rexistradas na rede de estacións de Meteogalicia. Os valores máis altos de temperatura acadáronse nas xornadas do 20 e 21 de agosto e nas do 17 e 18 de xuño, no que se superaron os 40 °C en estacións de Ourense e na beira do Río Sil.

Temperaturas máximas absolutas				
Estación	Concello	Provincia	Temperatura (°C)	Data
EVEGA Leiro	LEIRO	Ourense	42.0	21/08/2017
Remuíño	ARNOIA (A)	Ourense	41.9	20/08/2017
Míllara	PANTÓN	Lugo	41.4	21/08/2017
Remuíño	ARNOIA (A)	Ourense	41.1	21/08/2017
A Portela	VILAMARTÍN DE VALDEORRAS	Ourense	40.9	21/08/2017
Ourense	OURENSE	Ourense	40.9	21/08/2017
Areas	TUI	Pontevedra	40.9	20/08/2017
San Clodio	RIBAS DE SIL	Lugo	40.9	18/06/2017
As Petarelas	RUBIÁ	Ourense	40.5	21/08/2017
Verín-Vilela	VERÍN	Ourense	40.0	17/06/2017

Táboa 9: Temperaturas máximas absolutas no ano 2017.

En canto ás mínimas absolutas, na táboa 10 pódense ver os valores rexistrados ao longo de 2017.

A xornada do 19 de xaneiro foi a máis fría do ano, aínda que no mes de decembro tamén se deron moitas temperaturas mínimas absolutas moi baixas.

Temperaturas mínimas absolutas				
Estación	Concello	Provincia	Temperatura (°C)	Data
Calvos	CALVOS DE RANDÍN	Ourense	-14.4	19/01/2017
Baltar	BALTAR	Ourense	-12.4	19/01/2017
Verín-Vilela	VERÍN	Ourense	-11.1	19/01/2017
O Invernadeiro	VILARIÑO DE CONSO	Ourense	-10.6	19/01/2017
Viana do Bolo	VIANA DO BOLO	Ourense	-10.0	19/01/2017
Xinzo	XINZO DE LIMIA	Ourense	-9.9	19/01/2017
A Mezquita	MEZQUITA (A)	Ourense	-9.7	19/01/2017
Corzos	VEIGA (A)	Ourense	-9.4	19/01/2017
O Cebreiro	PEDRAFITA DO CEBREIRO	Lugo	-9.3	19/01/2017
Riós	RIÓS	Ourense	-9.1	19/01/2017

Táboa 10: Temperaturas mínimas máis baixas no ano 2017.

Na táboa 11 móstrase a temperatura media do 2017 con respecto aos tres períodos de referencia: 1961-1990, 1971-2000 e 1981-2010.

Temperatura media anual (°C)			
2017	1961-1990	1971-2000	1981-2010
14.4	13.3	13.4	13.6

Táboa 11: Comparación entre a temperatura media anual e a media climática galega.

A temperatura media do ano 2017 foi 1.1 °C superior ao valor medio 1961-1990, foi de 1.0 °C superior respecto ao período 1971-2000, foi 0.8 °C superior ao valor medio 1981-2010.

4.1. Temperatura.

Na figura 1 móstrase o mapa de temperatura media para o ano 2017. Como se pode apreciar, os valores máis baixos de temperatura acadáronse nas rexións situadas a unha maior altitude. Así, no macizo de Manzaneda, e zoa de Pena Trevinca a temperatura acadou valores medios próximos aos 7.0 °C. As temperaturas máis altas déronse principalmente no litoral da provincia de Pontevedra, pero tamén nas comarcas de O Condado e o Baixo Miño, con valores entorno aos 17 °C. As temperaturas foron en xeral bastante suaves, así valores de temperatura media

superiores aos 13 °C acadáronse en gran parte da Comunidade, sen restrinxirse unicamente ao litoral..

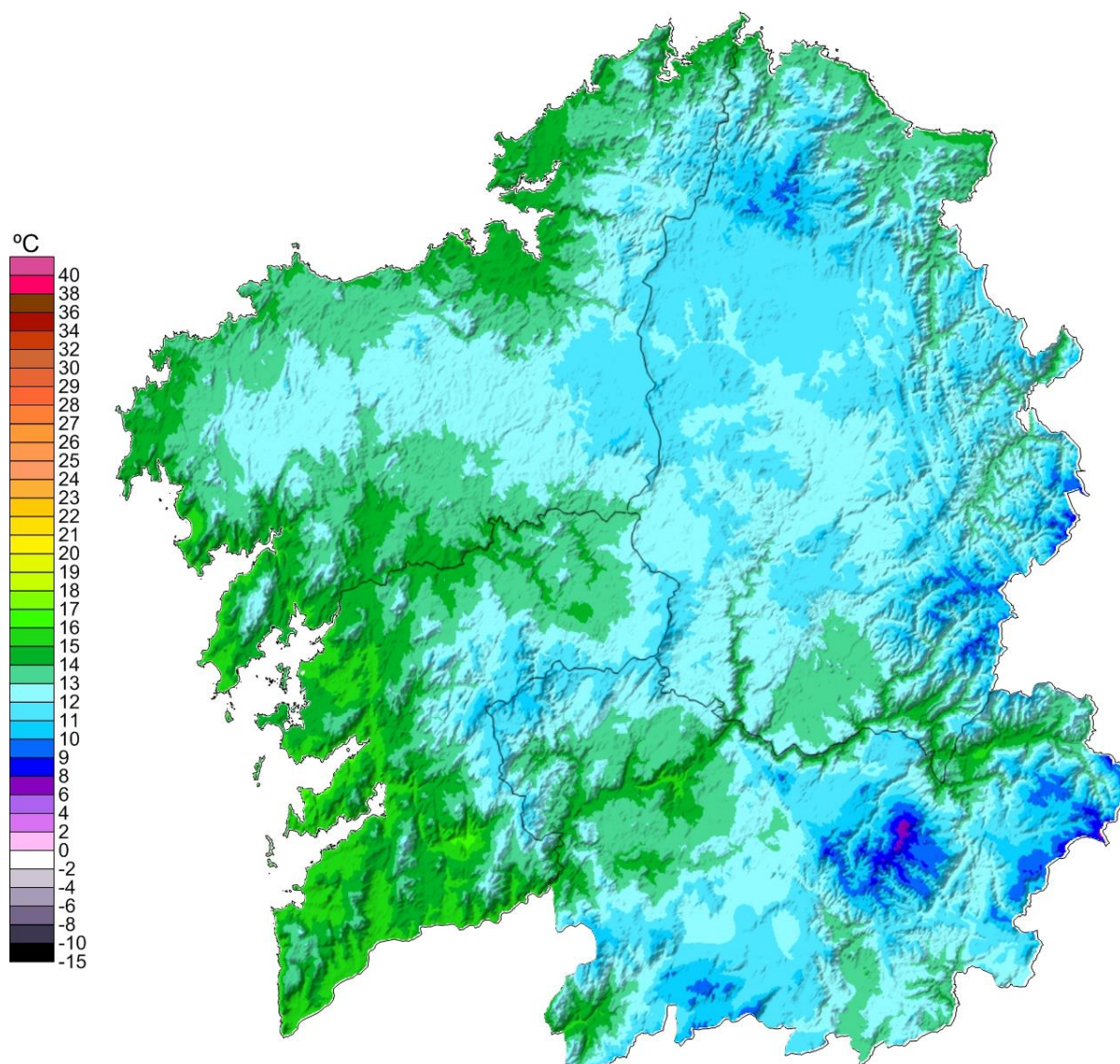

Figura 1: Temperatura media ano 2017.

Na figura 2, móstrase o mapa de anomalías de temperatura con respecto ao período 1981-2010. A anomalía media do 2017 respecto á media climática segundo o mapa foi de +1.1°C, con algunhas zonas moi cálidas afectando a comarcas específicas das catro provincias galegas, chegándose nalgunhas localidades a anomalías de máis de 2 °C, como sucedeu en rexións do sueste da provincia de Ourense ou zonas altas do leste de Lugo. Outras zonas que quedaron moi preto da normalidade (0 °C de anomalía).

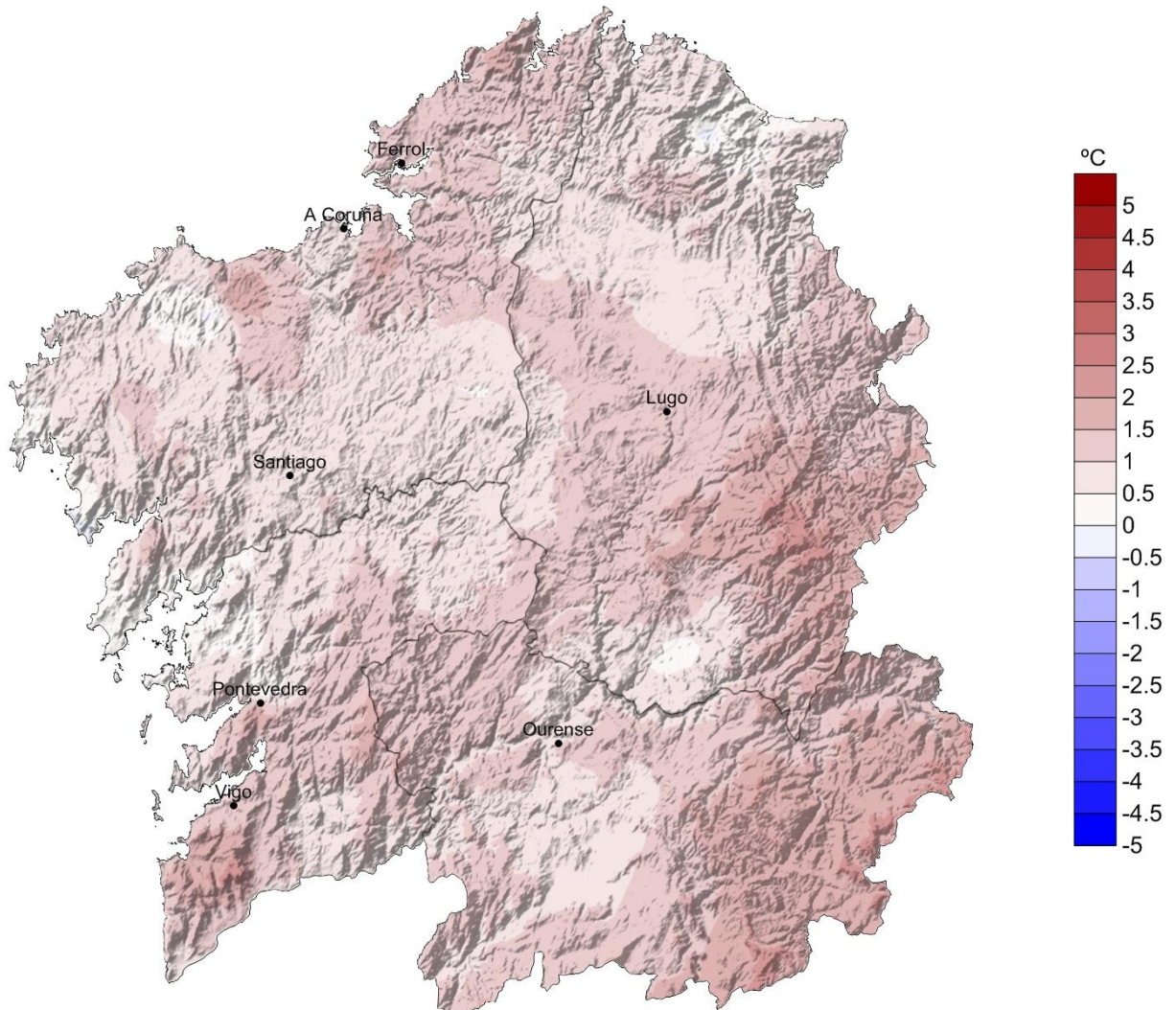

Figura 2: Mapa de anomalías de temperatura no ano 2017 con respecto ao período 1981-2010.

4.2. Precipitación.

Na táboa 12 móstranse os valores máximos de precipitación acumulada rexistrados no ano 2017. Foron os concellos da provincia de Pontevedra así como as Rías de Muros e Noia e Arousa as que rexistraron unha maior precipitación, pero tamén cabe destacar a chuvia rexistrada en Entrimo, na Baixa Limia. A estación que máis chuvia rexistrou foi Muralla no concello de Lousame con 1992 L/m², un valor moi inferior a que rexistrara máis precipitación (Fornelos de Montes), o ano 2016 cun valor de 3078 L/m².

Precipitación máxima anual no 2017			
Estación	concello	Provincia	Precipitación (L/m ²)
Muralla	LOUSAME	A Coruña	1992
Fornelos de Montes	FORNELOS DE MONTES	Pontevedra	1906
Pereira	FORCAREI	Pontevedra	1717
Xesteiras	CUNTIS	Pontevedra	1704
Fontecada	SANTA COMBA	A Coruña	1680
Labrada	ABADÍN	Lugo	1675
Cespón	BOIRO	A Coruña	1658
Castrove	POIO	Pontevedra	1597
Entrimo	ENTRIMO	Ourense	1576
Lesende	LOUSAME	A Coruña	1572

Táboa 12: Valores máximos de precipitación acumulada no ano 2017.

Na táboa 13 móstranse os valores mínimos de precipitación acumulada rexistrados no 2017. As comarcas da provincia de Ourense, rexistraron os valores máis baixos de precipitación anual, onde na comarca de Verín, tan só se rexistrou 479 L/m², que representa unha porcentaxe do 37% do valor climático normal para Galicia (1299 L/m²).

Precipitación mínima anual no 2017			
Estación	concello	Provincia	Precipitación (L/m ²)
Verín-Vilela	VERÍN	Ourense	479
Lardeira	CARBALLEDA DE VALDEORRAS	Ourense	511
Casaio	CARBALLEDA DE VALDEORRAS	Ourense	537
Larouco	LAROUCO	Ourense	543
Verín-Vilamaior	VERÍN	Ourense	547
Xinzo	XINZO DE LIMIA	Ourense	588
Viana do Bolo	VIANA DO BOLO	Ourense	594
Pazo de Fontefiz	COLES	Ourense	601
Ponte Boga	CASTRO CALDELAS	Ourense	606
Ourense	OURENSE	Ourense	622

Táboa 13: Valores mínimos de precipitación acumulada no ano 2017.

Na táboa 14 preséntanse os valores máis altos de precipitación diaria. Destaca a xornada do paso da borrasca “Ana” o día 10 de decembro de 2017. En practicamente toda a Comunidade, rexistráronse valores de precipitación que superaron os 100 L/m², hai que ter en conta o importante desta magnitude, nesta xornada as chuvias foron moderadas a fortes e persistentes.

Precipitación máxima diaria no 2017				
Estación	Provincia	Concello	PP (L/m ²)	Data
Entrimo	Ourense	ENTRIMO	184	10/12/2017
Ponte Caldelas	Pontevedra	PONTE CALDELAS	177	10/12/2017
Pereira	Pontevedra	FORCAREI	171	10/12/2017
Fornelos de Montes	Pontevedra	FORNELOS DE MONTES	163	10/12/2017
Labrada	Lugo	ABADÍN	155	10/12/2017
Amiudal	Ourense	AVIÓN	151	10/12/2017
Muralla	A Coruña	LOUSAME	150	10/12/2017
Fontecada	A Coruña	SANTA COMBA	138	10/12/2017
Remuíño	Ourense	ARNOIA (A)	135	10/12/2017
Marco da Curra	A Coruña	MONFERO	133	10/12/2017
O Invernadeiro	Ourense	VILARIÑO DE CONSO	132	10/12/2017
Castrove	Pontevedra	POIO	122	10/12/2017
Rebordelo	Pontevedra	COTOBADÉ	122	10/12/2017
Alto do Faro	Lugo	CHANTADA	120	10/12/2017
Caldas de Reis	Pontevedra	CALDAS DE REIS	119	10/12/2017
Paramos	A Coruña	VAL DO DUBRA	119	10/12/2017

Precipitación máxima diaria no 2017				
Estación	Provincia	Concello	PP (L/m ²)	Data
Cabeza de Manzaneda	Ourense	MANZANEDA	119	10/12/2017
Alto de Cerredo	Lugo	FONSAGRADA (A)	117	10/12/2017
O Viso	Pontevedra	REDONDELA	116	10/12/2017
A Armenteira	Pontevedra	MEIS	116	10/12/2017
Lalín	Pontevedra	LALÍN	116	10/12/2017
Serra da Faladoira	A Coruña	ORTIGUEIRA	116	10/12/2017
Arzúa	A Coruña	ARZÚA	115	10/12/2017
A Granxa	Pontevedra	PONTEAREAS	114	10/12/2017
Mouriscade	Pontevedra	LALÍN	113	10/12/2017
Abradelo	Lugo	SAMOS	113	10/12/2017
Queimadelos	Pontevedra	MONDARIZ	113	10/12/2017
Sambreixo	Lugo	GUITIRIZ	112	10/12/2017
Vigo-Campus	Pontevedra	VIGO	112	10/12/2017
Coto Muiño	A Coruña	ZAS	112	10/12/2017
Courel	Lugo	FOLGOSO DO COUREL	111	10/12/2017
Lesende	A Coruña	LOUSAME	109	10/12/2017
Fontaneira	Lugo	BALEIRA	108	10/12/2017
Xurés	Ourense	MUÍÑOS	108	04/02/2017
Entenza	Pontevedra	SALCEDA DE CASELAS	108	10/12/2017
Cespón	A Coruña	BOIRO	106	10/12/2017
Melide	A Coruña	MELIDE	106	10/12/2017
Olveda	Lugo	ANTAS DE ULLA	105	10/12/2017
Corno do Boi	Lugo	FRIOL	105	10/12/2017
Sergude	A Coruña	BOQUEIXÓN	104	10/12/2017
EVEGA Leiro	Ourense	LEIRO	101	10/12/2017
Prado	Ourense	CASTRELO DE MIÑO	101	10/12/2017

Táboa 14: Precipitación máxima diaria no ano 2017

Na táboa 15 pode verse o acumulado medio obtido das estacións que compoñen a serie rexional e os valores medios do período 1961-1990, 1971-2000 e do período 1981-2010.

Precipitación acumulada anual (L/m ²)			
2017	1961-1990	1971-2000	1981-2010
966	1337	1329	1299

Táboa 15: Comparación entre a precipitación acumulada no ano 2017 e os valores climáticos.

Como se pode ver na figura 3, os rexistros máis elevados de chuvia correspóndense á comarca do Barbanza e as localidades da Serra do Suído (onde se estivo moi preto dos 2000 L/m²). As zonas de menor precipitación foron principalmente a Comarca de Valdeorras, se ben tamén destacan a Ribeira do Sil, Monforte de Lemos e o concello de Verín nos que a precipitación acumulada ao longo do ano, mesmo está por debaixo dos 400 L/m², nalgúns casos. A precipitación anual segundo os valores do mapa apenas chega aos 1000 L/m².

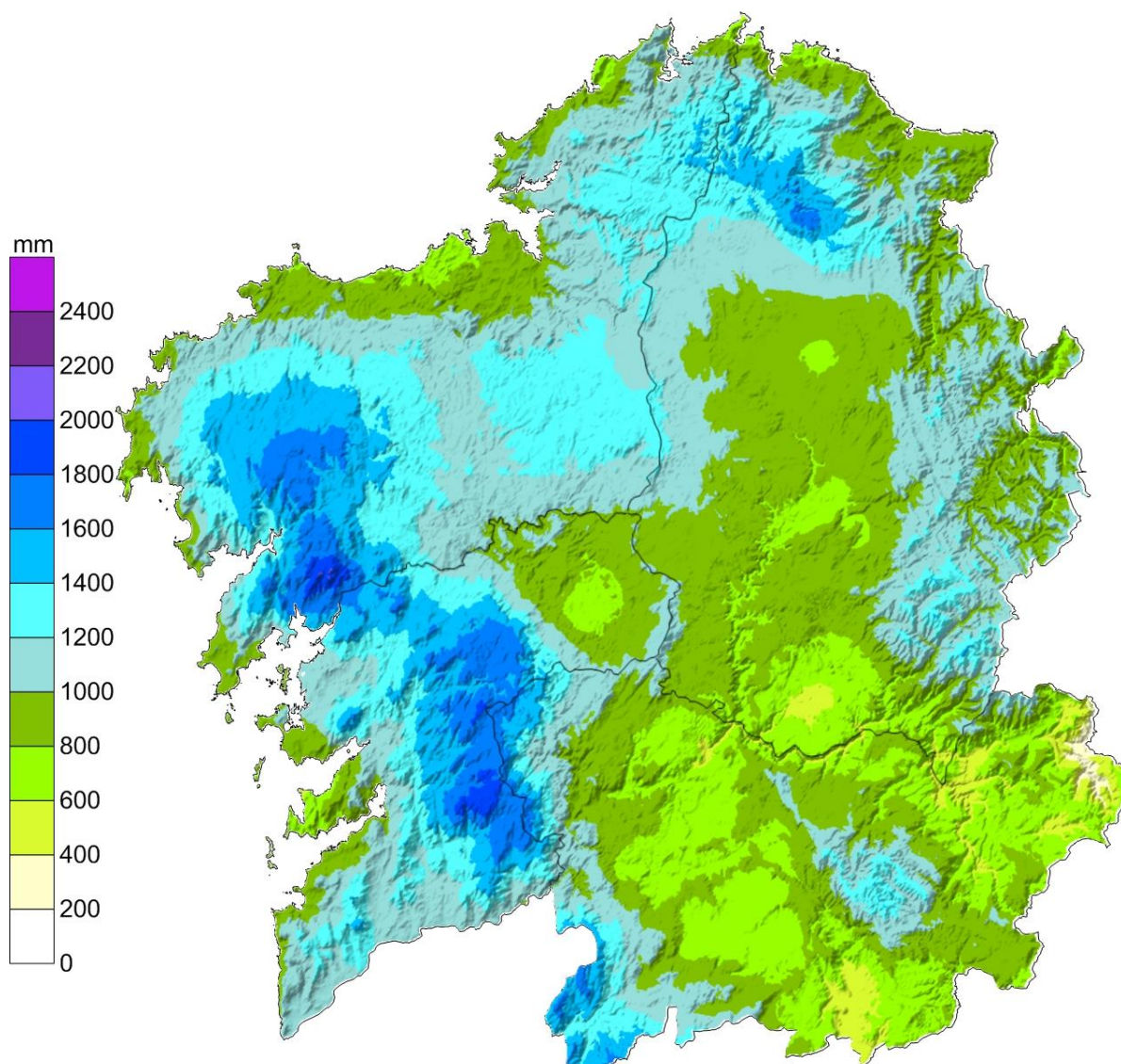
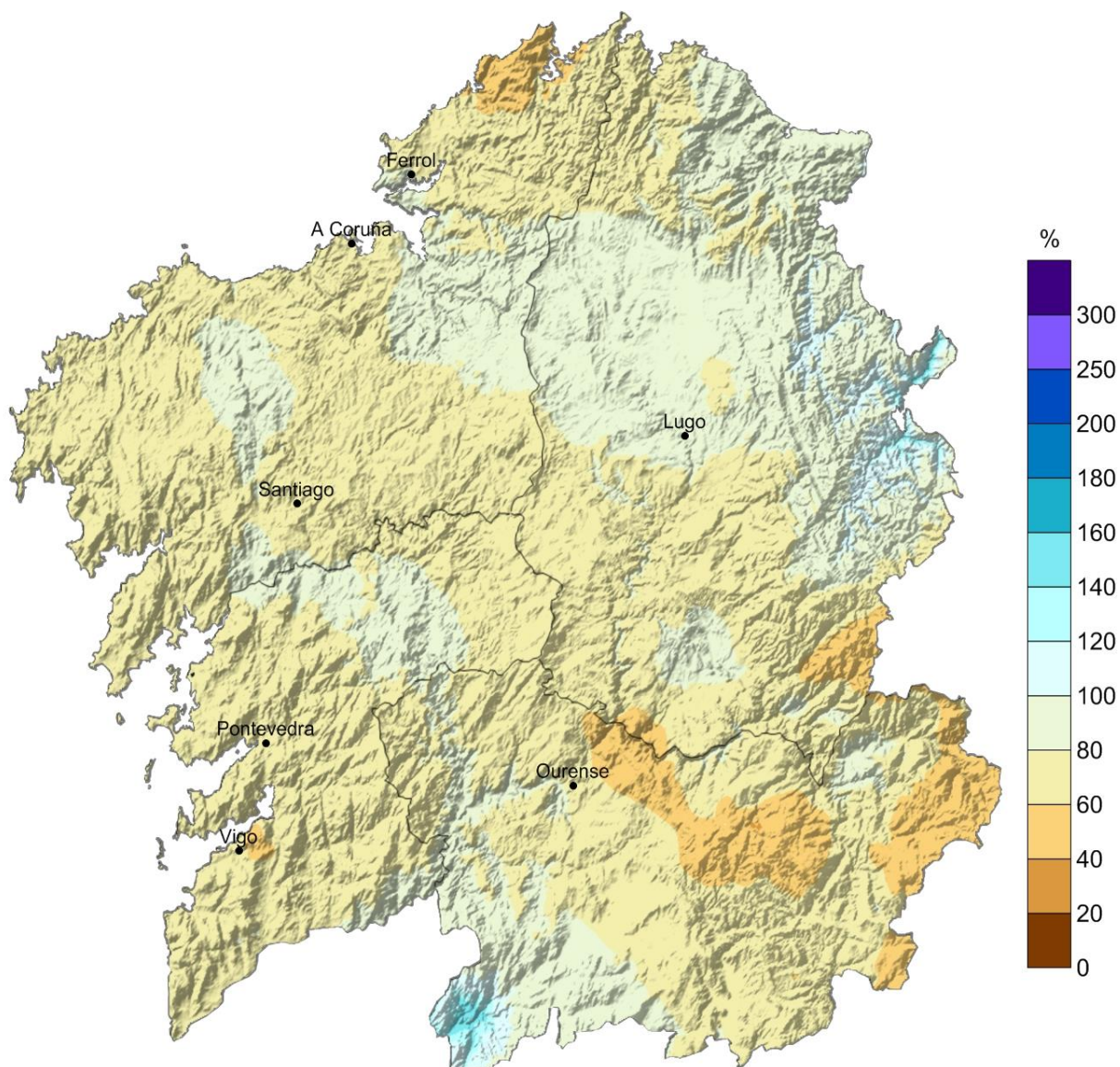

Figura 3: Mapa de precipitación acumulada no ano 2017.

Na figura 4 pode verse a porcentaxe de precipitación rexistrada con respecto á media climática, sempre con período de referencia 1981-2010. Segundo os valores do mapa a porcentaxe de precipitación con respecto ao valor normal do período de referencia 1981-2010 é un 24% inferior ao agardado. Os valores máis baixos correspóndense ás Comarcas do Valdeorras e o Macizo de Manzaneda, próximas a un 60% por debaixo do normal. As porcentaxes máis altas, rexistráronse na Comarca da Baixa Limia, onde 2017 presentou unha porcentaxe dun 57% por riba do valor climático normal.

Figura 4: Porcentaxe de precipitación acumulada con respecto á media climática no ano 2017.

5 Evolución histórica da temperatura e precipitación.

Na seguinte figura, obsérvase que no ano 2017 a temperatura media (14.4 °C) estivo por encima do valor climático agardado, con unha anomalía positiva de +0.8 °C e polo tanto moi cálido, sendo o terceiro máis cálido cunha anomalía igual a do 2015 e por debaixo dos anos 1997 e 2011. A temperatura máxima media anual foi extremadamente cálida, a máis alta da serie histórica, cunha anomalía de +1.34 °C. A temperatura mínima media foi cálida, cunha anomalía de +0.21 °C.

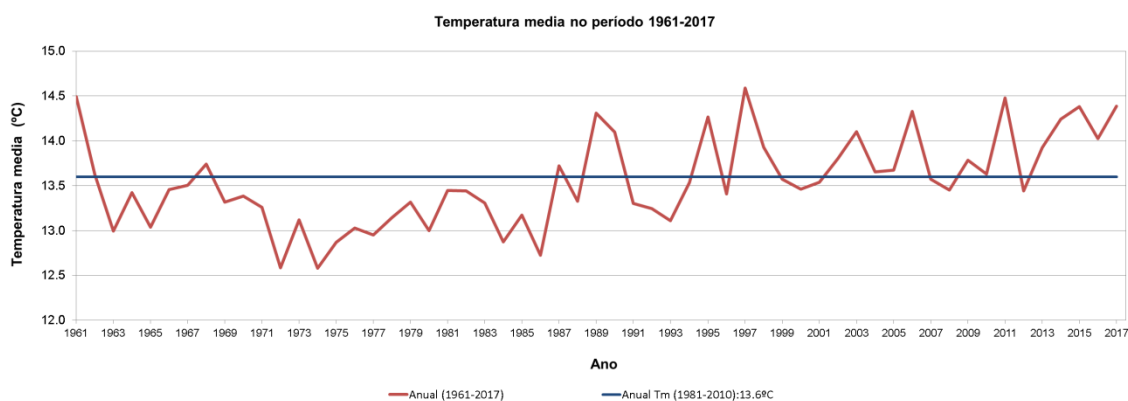

Figura 5: Evolución da temperatura media anual ó longo do período 1961-2017.

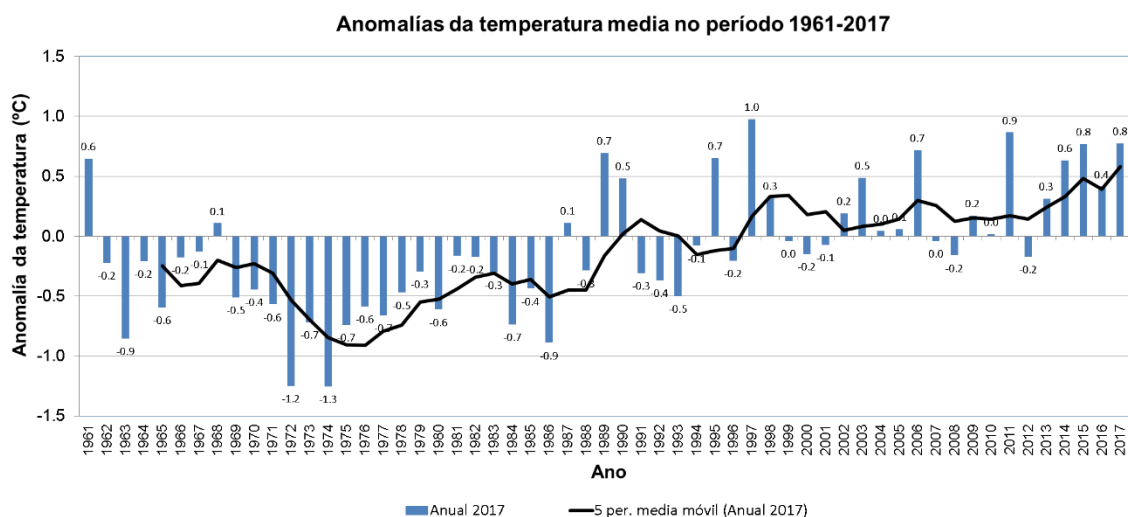

Figura 6: Evolución da anomalía da temperatura media anual, respecto ó período 1981-2010.

5.1. Evolución da temperatura media por mes

Na figura 7 móstrase a temperatura por mes. Compáranse os anos 2013, 2014, 2015, 2016 e 2017 co valor climático do período 1981-2010. Oito dos doce meses presentaron temperaturas medias mensuais por riba do valor climático.

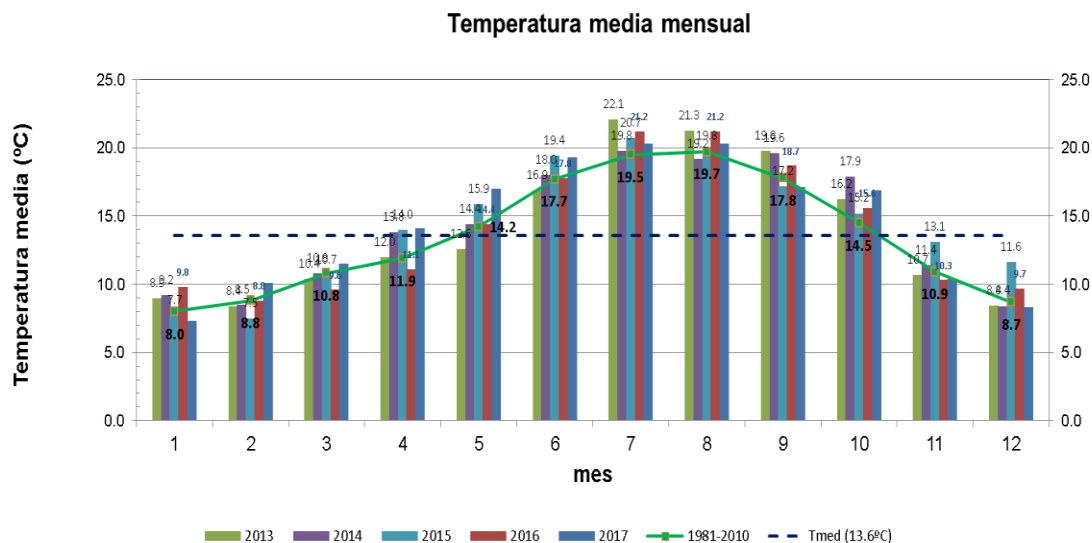

Figura 7: Temperatura media mensual dos anos 2012 a 2017 e a media 1981-2010.

5.2. Precipitación

A precipitación media rexistrada para a serie rexional foi 966 L/m² e cos criterios da táboa 3, este ano 2017 foi moi seco. A desviación respecto ao valor medio da serie no período 1981-2010 é dun 24 % por debaixo do normal, co precedente máis seco no ano 2007.

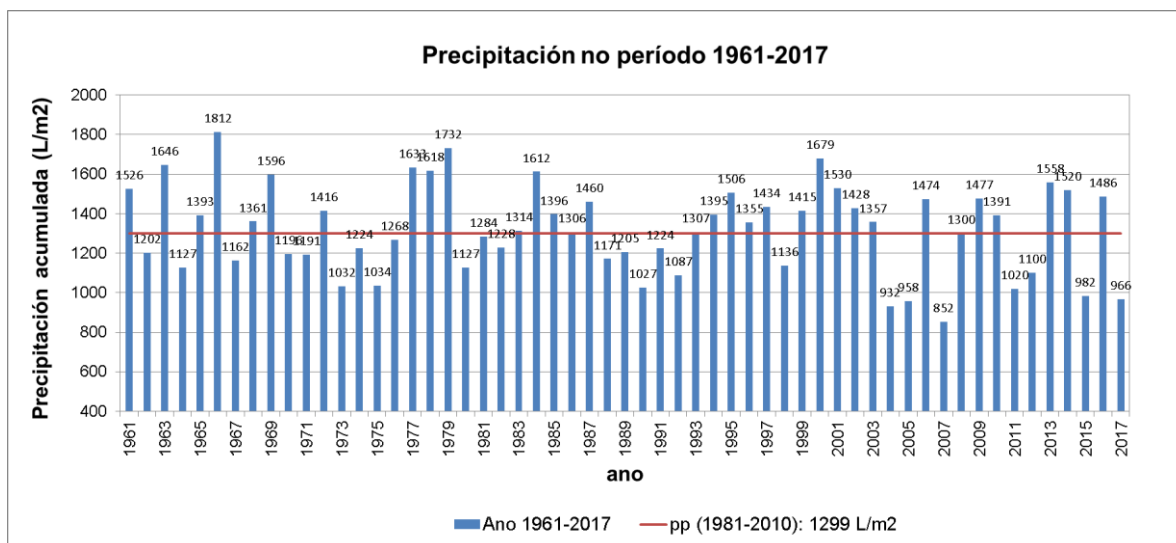

Figura 8: Evolución da precipitación anual ó longo do período 1961-2017.

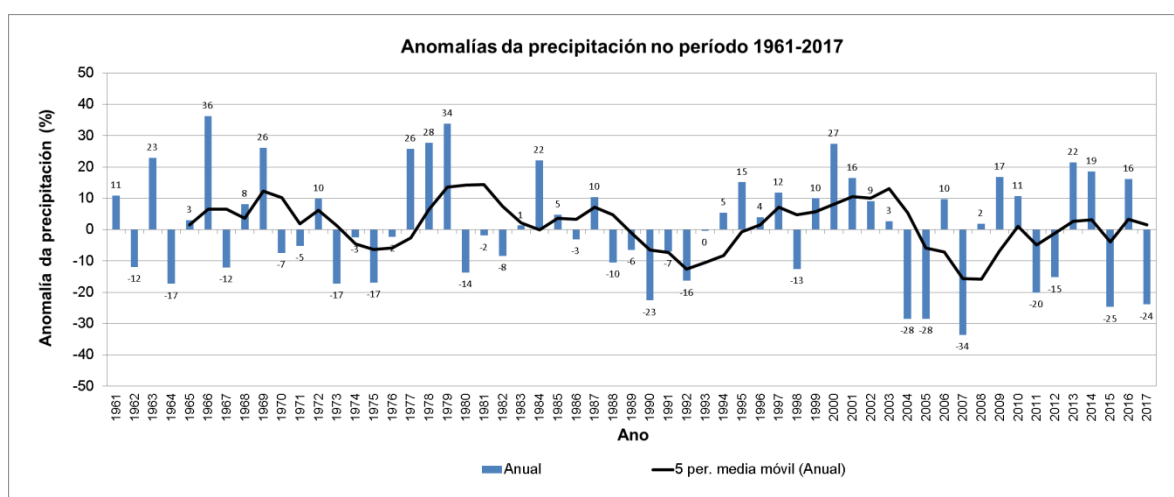

Figura 9: Evolución da anomalía de precipitación anual, respecto ó período 1981-2010.

5.3. Evolución da precipitación por mes e diagrama de Termohietas

Na figura 10 móstrase a chuvia rexistrada por mes. Compárase os anos 2013 ao 2017 co valor climático do período 1981-2010. En 2017, faise patente a escaseza de chuvia, incluso en meses nos que adoita chover bastante. Na figura 11 pódese ver o diagrama de termohietas. Só nos meses de verán (xuño, xullo e agosto), os valores aproxímanse aos normais, mentres que no resto existen grandes diferenzas.

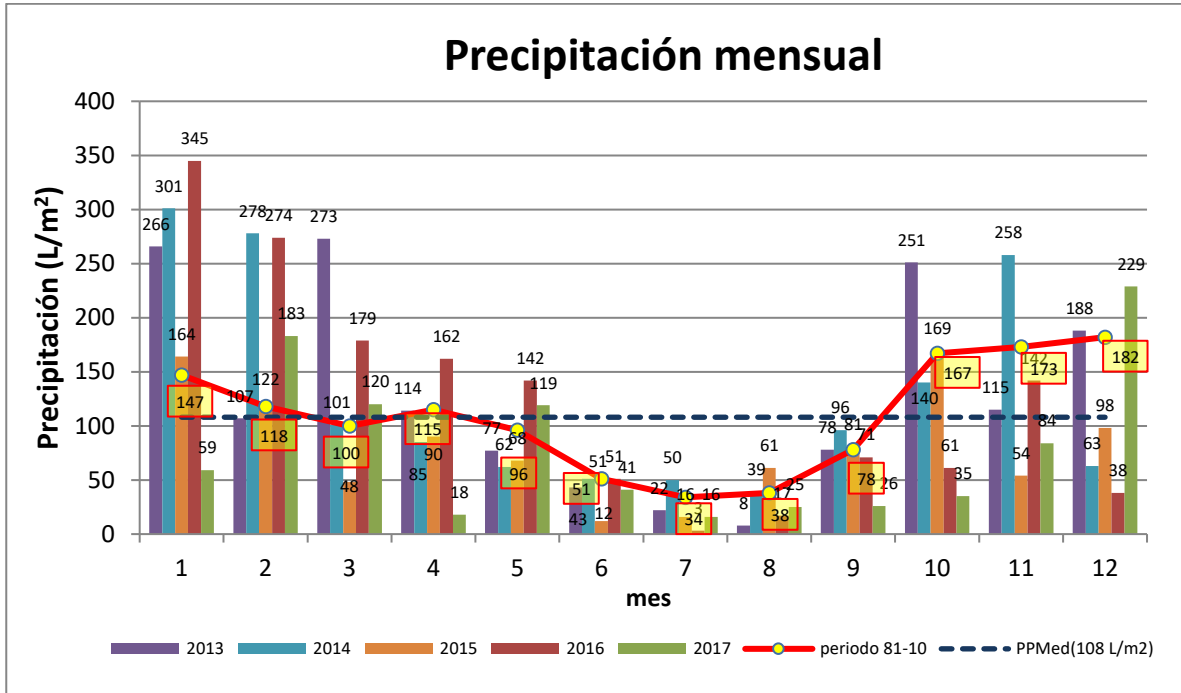

Figura 10: Chuvia mensual dos anos 2012 a 2017 e a media 1981-2010.

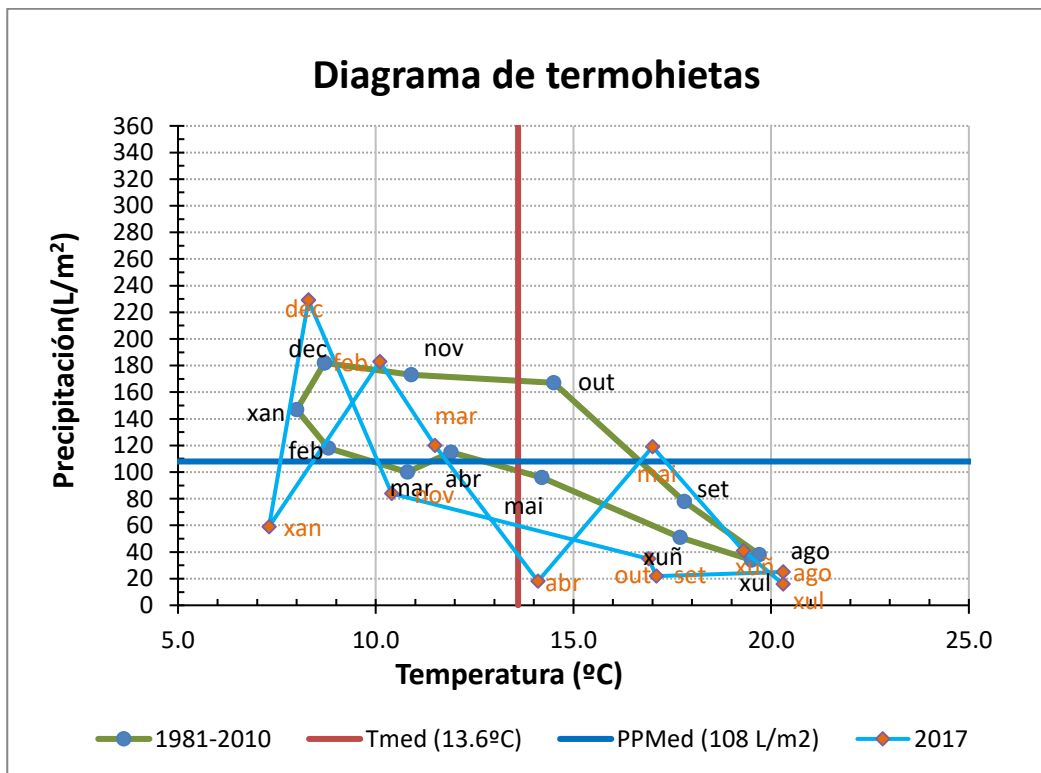

Figura 11: Diagrama de termohietas.

5.4. Índice de Precipitación Estandariza (SPI – siglas en inglés)

O SPI representa o número de desviacións típicas que un valor concreto de precipitación se separa da media da serie en un determinado intervalo temporal. Este índice permite fixar o comezo e fin dun episodio de seca, así coma a súa intensidade.

Na táboa 16 móstranse as diferentes clases e valores do SPI:

SPI	Clase	Probabilidade Acumulada
$SPI \geq 2.00$	Extremadamente húmido	0.977 - 1.00
$1.50 \leq SPI < 2.00$	Moi húmido	0.933 - 0.977
$1.00 \leq SPI < 1.50$	Moderadamente húmido	0.841 - 0.933
$-1.00 \leq SPI < 1.00$	Normal	0.159 - 0.841
$-1.50 \leq SPI < -1.00$	Moderadamente seco	0.067 - 0.159
$-2.00 \leq SPI < -1.50$	Moi seco	0.023 - 0.067
$SPI < -2.00$	Extremadamente seco	0.000 - 0.023

Táboa 16: Valores do SPI.

Para o cálculo do SPI, considerouse un conxunto de 16 estacións con valores mensuais entre 1961 e 2017.

O índice SPI-12 tén en conta a chuvia acumulada do propio mes e dos 11 meses previos e o SPI-24 do propio mes e dos 23 anteriores. Estes índices de precipitación estandarizada reflicten patróns de precipitación a longo prazo, tendendo a situarse en torno a cero, a menos que se estea a producir unha tendencia húmida ou seca característica, que se asocia xa aos cauces fluviais e niveis dos reservorios de auga.

Durante todo o ano 2017 o SPI-12 e o SPI-24 estiveron por debaixo de 0. A partir de Abril, comezamos xa con valores no SPI-12, moi secos, que se mantiveron ata final de ano. No mes de novembro acadouse o valore máis baixo (-2.33), ca consideración de extremadamente seco e unha situación de sequía que afectou seriamente a moitos encoros e caudais dos ríos. No caso do SPI-12, o valor máximo acadouse no mes de xaneiro (-0.50), que aínda que estaba no rango de normalidade, xa era negativo. No caso do SPI-24, o valor máis baixo rexistrouse no mes de outubro (-1.1) e por tanto moi seco.

Como xa foi indicado anteriormente neste informe, a cantidade de precipitación foi diminuindo ao longo do ano, sen que recuperase a normalidade en decembro. No caso de considerar o índice SPI-6 (o cal ten en cuenta a chuvia acumulada en intervalos de 6 meses), vese que oscila

entre un valor máximo no mes de xullo de -0.33 - *normal*, considerando a chuvia acumulada desde febreiro a xullo-, a un valor mínimo de -2.42 no mes de novembro e, polo tanto, entre maio e novembro- foi *extremadamente seco*. Cabe ter en conta que os meses de outono, principalmente outubro e novembro, son meses que habitualmente están entre os máis chuviosos do ano e este ano 2017 foron moi secos. Na táboa 17 móstranse os valores de chuvia do SPI-6, SPI-12 e SPI-24 para os anos comprendidos no período 2013 ao 2017.

Ano	2013											
Mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Chuvia (mm)	266	107	273	114	77	43	22	8	78	251	115	188
SPI-6	0.39	0.2	0.75	0.94	0.94	0.89	0.56	0.84	-0.57	0.3	0.07	0.21
SPI-12	-0.23	0.12	0.84	0.71	0.64	0.52	0.51	0.44	0.54	1.02	0.91	0.87
SPI-24	-1.75	-1.62	-1.04	-0.97	-0.87	-0.75	-0.74	-0.87	-0.77	-0.45	-0.49	-0.26
Ano	2014											
Mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Chuvia (mm)	301	278	101	85	62	51	50	39	96	140	258	63
SPI-6	0.74	1.13	1.02	0.68	0.78	0.88	0.51	-0.5	-0.16	-0.06	0.84	0.12
SPI-12	0.92	1.34	0.76	0.71	0.67	0.68	0.75	0.85	0.96	0.63	1.12	0.8
SPI-24	0.46	1.03	1.17	1.03	0.93	0.85	0.91	0.93	1.09	1.19	1.39	1.1
Ano	2015											
Mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Chuvia (mm)	164	122	48	90	68	12	16	61	81	169	54	98
SPI-6	-0.02	-0.1	-0.41	-0.44	-1.08	-1	-1.43	-1.52	-0.71	-0.34	-0.92	-0.87
SPI-12	0.24	-0.33	-0.48	-0.5	-0.48	-0.61	-0.71	-0.64	-0.74	-0.63	-1.54	-1.59
SPI-24	0.76	0.74	0.21	0.16	0.13	0.05	0.04	0.17	0.18	-0.04	-0.2	-0.48
Ano	2016											
Mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Chuvia (mm)	345	274	179	162	142	51	3	17	71	61	142	38
SPI-6	0.19	0.53	0.68	0.82	1.36	1.95	1.52	0.98	0.41	-0.93	-1.31	-1.87
SPI-12	-0.65	-0.03	0.38	0.62	0.85	0.95	0.89	0.78	0.79	0.46	0.77	0.64
SPI-24	-0.32	-0.31	-0.1	0.08	0.28	0.27	0.16	0.11	0.04	-0.17	-0.48	-0.59
Ano	2017											
Mes	1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12
Chuvia (mm)	59	183	120	18	119	41	16	25	22	35	84	229
SPI-6	-2.01	-1.32	-1.19	-1.22	-1.14	-0.77	-0.33	-0.99	-1.65	-1.81	-2.42	-1.21
SPI-12	-0.5	-0.78	-0.92	-1.55	-1.66	-1.66	-1.57	-1.56	-1.86	-1.99	-2.33	-1.7
SPI-24	-0.84	-0.62	-0.42	-0.63	-0.5	-0.41	-0.41	-0.51	-0.72	-1.1	-0.98	-0.67

Táboa 17: Valores de chuvia, SPI-6, SPI-12 e SPI-24 dos últimos 5 anos.

Nas figuras 12 á 14 pode verse a evolución dos índices SPI-6, SPI-12 e SPI-24 dende 1961.

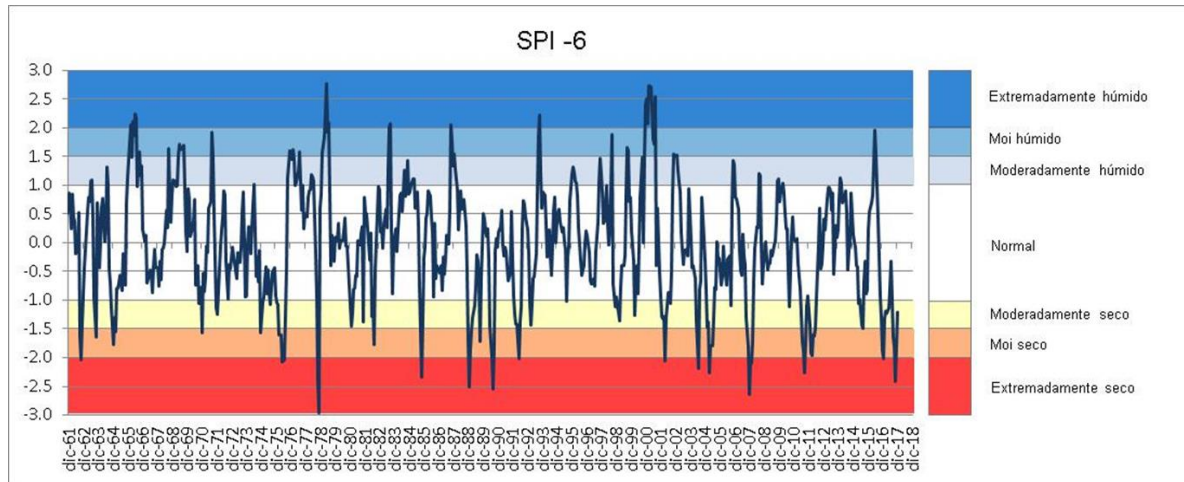

Figura 12: Evolución do índice SPI-6 dende 1961.

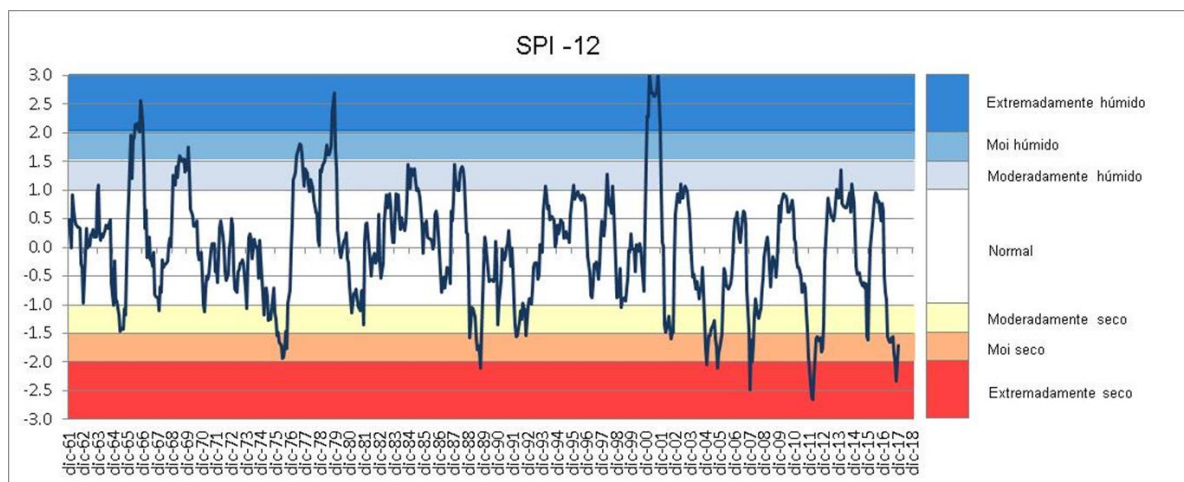

Figura 13: Evolución do índice SPI-12 dende 1961.

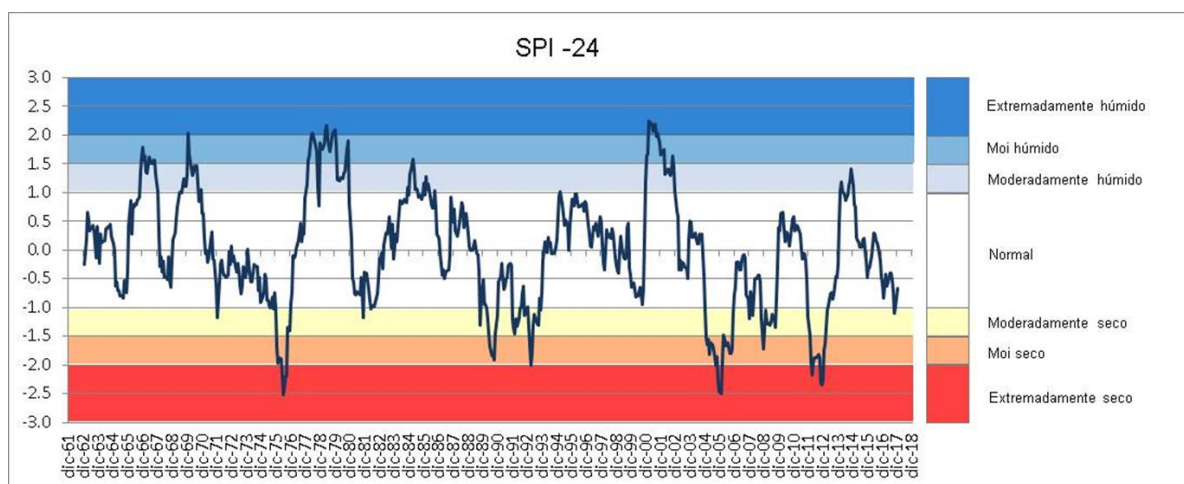

Figura 14: Evolución do índice SPI-24 dende 1961.

MeteoGalicia
Dirección Xeral de Calidade Ambiental e Cambio Climático
Consellería de Medio Ambiente e Ordenación do Territorio
Xunta de Galicia